

Em vaig matar en aquell revolt

Narrativa

La muerte pegada a las uñas

Enrique Murillo

Editorial Bruguera. Barcelona, 2006

Carlos Zanón

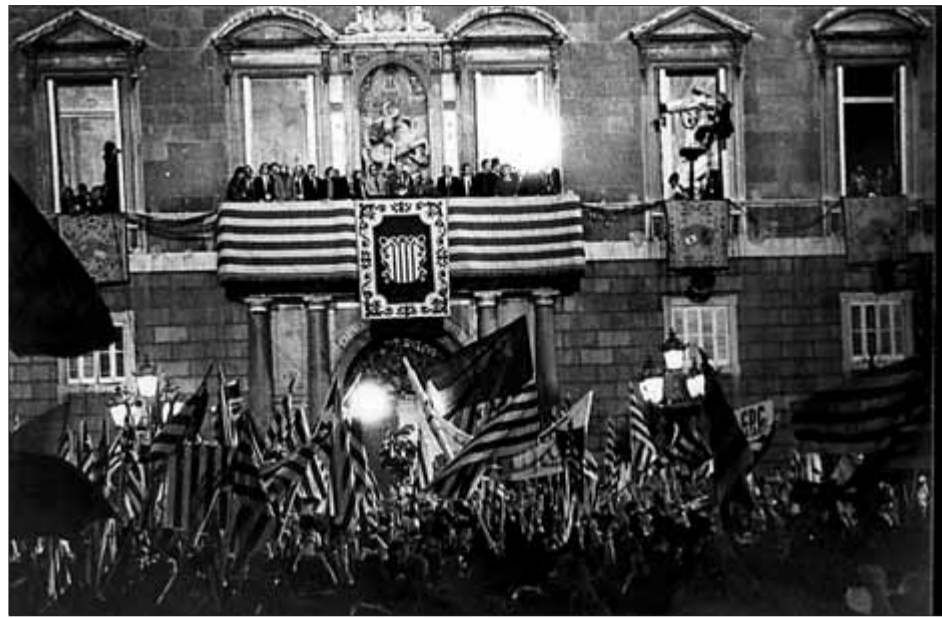
Enrique Murillo és ja veterà en moltes guerres. Davant i darrere de l'edició impresa. Nascut a Barcelona el 1944, va ser periodista de *Tele-exprés* i *El País*. Director de l'edició espanyola de *Playboy*. Traductor (Nabokov, Amis, Capote...) i valorat comodi en grans editorials espanyoles. La ficció va contemplar el seu naixement al complir l'edat del novel·lista. A *El secreto del arte* (1984) va seguir *El centro del mundo* (1988). Un llarg silenci després per la dècada dels 90 fins a *Qué nos pasa* (2003) i ara *La muerte pegada a las uñas*.

El pont aeri es retarda. Una cita ens espera i no hi arribarem. Un company de viatge pocatrà, xerraire i mort de por. A base de whisky bloqueja el pànic i deixa anar la llengua. Molesta aquesta intromissió, aquesta infracció de les regles no escrites. Avui dia ningú fa això. Ningú parla si no li preguntes alguna cosa. A ningú li importa què t'ha passat. I, per descomptat, a ningú li importa qui ets. Com diu l'autor, mai estem on estem. El plantejament de l'autor és perillós. O funciona o tanques el llibre. Però la narració enganxa. Al protagonista i al lector.

El que explica el narrador, que alhora ens explica la novel·la, és una història de fantasmes. O aquesta és l'excusa per tractar un dels

temes emblema de l'autor: la incomunicació entre uns i altres. Incideix en tot moment en això. La que existeix entre els dos seients de l'avió. En el company de viatge, fotògraf de professió. Algú que sap enfocar l'objectiu però que no sap mirar. En el tipus que ens parla. Un executiu del qual tampoc en sabem res. Que acut a una cita amb algú de qui no en sabem res. Ningú pot salvar ningú. I, esclar, és més senzill parlar amb els morts que amb els vius. O potser no és més fàcil xerrar amb un llibre que amb el teu company de llit...?

El joc de caixes xineses funciona. I de la mateixa manera ho fa el mecanisme de bomba de rellotgeria que ens serveix Murillo. Té molt ofici de novel·lista. El viatge d'avió. El no ser enlloc i venir i anar a enlloc. El pols amb què ens dona el mínim per continuar amb la lectura. Tot això roman a l'haver d'Enrique Murillo. Però el final de l'objectiu, no ho oblidem, ha de fotografiar una història. L'excusa per la qual hem mantingut l'atenció en l'hemorragia verbal d'un dels seus personatges. I aquesta és una història de fantasmes: una dona comunicant-se amb anteriors inquilins de l'edifici. Una llegenda d'amor tràgic, apassionada per impossible. Tot això ens decep una mica. Potser és perquè el personatge de la dona del fotògraf no deixa mai de ser paraules, paper. O potser és que no deixa de ser una història ja llegida i repetida. En fi, que el regal que hi havia dins de tant de paquet és una cosa que ja sabíem que ens regalarien. Premi, doncs, per a l'artesa. Avís per al contador d'històries.

Una imatge del Palau de la Generalitat, institució protagonista del llibre. ARXIU

Aquells partits i tantes faccions

Recuperats

Quin són els partits polítics de Catalunya

Lluís M. Bonet i Llovet

La Gaya Ciencia. Barcelona, 1977

Oriol Izquierdo

A la coberta una caricatura que evoca inequívocament Lluís Companys, de frac i amb espartenyas, sobre una sanefa de fulles d'olivera, i embolcallat amb la senyera de cap a peus, sosté un cartell que conté el nom del llibre i de l'autor, en negre sobre un fons quadrat. Al peu, a la dreta, l'any: 1977. La contracoberta reproduceix la coberta d'un altre títol, *Què és la Generalitat de Catalunya*, que signen Josep Tarradellas i Jaume Sobrequés, i aquí l'home del frac és el president Tarradellas i a l'angle inferior dret hi ha l'escut de la nostra institució. Dos llibres per entendre la política

catalana, diu un reclam publicitari. Pertanyen a la *Biblioteca de Divulgació Política*, col·lecció –segons els crèdits, impresos en castellà– dirigida i realitzada per Rosa i Oriol Regás, amb disseny i il·lustració de coberta d'Enric Satué, part gràfica coordinada per China Biosca i Anna Omedes i fotografies d'Eduard Omedes. Va llançar-la, en aquells anys de recuperació i seguint poc o molt el model dels cèlebres *Que sais-je?*, La Gaya Ciencia i, si no ho recordo malament, aquests en van ser els únics títols apareguts en català.

L'índex presenta el contingut en quatre blocs: unes *Instàncies unitàries* que inclouen l'Assemblea de Catalunya, el Consell de Forces Polítiques, la Comissió dels 10 i la Unió de Republicans, la *Dreta* –extrema, sucursalista, reformista, catalana i “una dreta per a pactar amb l'actual centre”–, el *Centre* –dividit entre liberalisme històric i

el “pal de paller”, les comeses són de l'autor– i, finalment, l'*Esquerra*, en sis epígrafs que reproduceixo: el fragmentat centreesquerra, el socialisme clàssic, el socialisme nacionalista, l'Eurocomunisme, el marxisme-leninisme *negociador* i l'extrema esquerra.

Una llista inicial de sigles presenta una seixantena de formacions polítiques, des de l'Aliança Apostòlica Anticomunista fins a Catalunya Partit Polític Català, entre les quals queden com qui diu dissimulades les escasses que trenta anys després perviuen al nostre Parlament. Tres quadres finals resumeixen els governs de la Generalitat i el paper de Tarradellas des del 1931 fins al 1937, l'evolució del Consell de Forces Polítiques des del desembre del 1975 fins al març del 1977 i, el darrer, la composició de partits de la Comissió dels 10. Les fotografies, totes, valen la pena.

La fi de la masculinitat

Narrativa

Mugrons de titani

Salvador Macip i Sebastià Roig

10è premi de literatura eròtica la Vall d'Albaida. Bromera. Alzira, 2006

Anna Tomás

Barreja de Lara Croft, la princesa Leia i la tinent Ripley, la pilot espacial Valentina Gontxarova es presenta en societat amb *Mugrons de titani*, una aventura delirant escrita a quatre mans per Salvador Macip i Sebastià Roig. Guanyadora del premi de literatura eròtica la Vall d'Albaida, un dels certàmens més veterans en el gènere, la història s'inicia quan aquesta desinhibida pilot de l'exèrcit de la terra es reclutada per dues amazones guerreres de l'Escamot Especial d'Alliberament Femení que li encomanen, a la força, una grandiosa missió: apoderar-se del Supracommutador Genòmic, un aparell llegendari amb un poder devastador. Les seves propietats recombinen el genoma mascu-

Sebastià Roig. JOSEP LOSADA

li i trastoquen l'ADN testicular, de manera que converteixen qualsevol mascle en una femella. Corredisses pel Plurivers, atacs per part de coliflors, llimacs mutants i robots megalòmans i alguns encontres sexuals faran que l'acció no s'aturi ni un moment per a la Valentina.

Còctel d'humor, ciència-ficció i erotisme, el llibre pretén despertar alguna excitació, però sobretot atrapar el lector en el ritme trepidant de la novel·la, que destaca pel llenguatge fresc i l'originalitat del relat. Ideada sota la influència del món del còmic, la literatura *pulp* i els films de *La guerra de les galàxies*, que van provar que una dona es pot passejar en biquini per l'espai sense semblar ridícula, la novel·la compta, fins i tot, amb una banda sonora, creada pel grup Sunion i editada per ARS Music. Roig, autor de relats de ciència-ficció com ara *El cogombre sideral*, i Macip, creador de la sèrie infantil *Oriol i Tururut*, ja treballen en la continuació de les aventures de la Valentina.

El temps de Carrasquet

Narrativa

Sepultura de bandoler

Xavier Carreras

Arola Editors

Tarragona, 2006

Oscar Montferrer

D'un temps ençà, algunes figures històriques catalanes han ressuscitat de l'oblit del temps i han pres una nova vida, sobretot en l'àmbit de la lite-

ratura, un fet del tot lògic atès que qualsevol poble que malda per la supervivència necessita uns referents i, si no els troba en el present, els busca en el passat, potser a la recerca de l'empenya ara perduda que alguna vegada tingué.

Així, aquest viatge en el temps l'han protagonitzat, via invocació/evocació, els almogàvers i les seves gestes, les trapelleres d'en Serrallonga –que poden arribar a la pantalla del televisor gràcies a una minisèrie que s'està coent– i, ara,

Carrasquet, que posa el nom i la figura en la novel·la amb què el periodista i guionista tarragoní Xavier Carreras recupera un dels tants episodis que la memòria dels catalans ha desat a la cambra dels mals endreços.

Bandoler, segons els castellans invasors, o defensor de la pàtria, segons els catalans envaïts, Carrasquet –Pere Joan Barceló i Anguera, segons la denominació oficial– és el pretext que empra Carreras a l'ho-

ra d'anar més enllà del simple relat novel·lesc.

Si bé la figura de Carrasquet sí que té un cert protagonisme a *Sepultura de bandoler*, un protagonisme que comparteix amb la recerca d'una veritat que pot tenir una certa transcendència política i que ha estat amagada de manera conscient, el pes del relat no recau exactament en la descripció de les accions del militar resistent, que va morir lluny de la pàtria.

Carreras va més enllà del relat d'aventures i pro-

posa al lector un retaule social en què si bé l'enfrontament i les tensions entre els envaïts i els invasors són una referència constant, conviuen còmodament amb la crònica de la vida que menava la gent de la primera meitat del segle XVIII. És per això que *Sepultura de bandoler*, que es beneficia d'un llenguatge d'una riquesa exemplar, permet conèixer unes maneres de fer, de menjar, de treballar, de parlar i de vestir de què també paga la pena la revifalla.